

ด่วนที่สุด

ที่ วธ ๐๔๐๑/๕๕๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 2210
วันที่ 26 ส.ค. 2553 เวลา

กระทรวงวัฒนธรรม

๖๖ ถนนบรมราชชนนี เขตบางพลัด

กทม. ๑๐๗๐๐

๒๒ มีนาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ จำนวน ๓ ฉบับ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๒๑๐๙ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๒๖๖๑ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้กระทรวงวัฒนธรรมเสนอความเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องหรือประเด็นที่เห็นสมควรในร่างกฎกระทรวงซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้นำเสนอร่างกฎกระทรวงเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีจำนวน ๓ ฉบับ ได้แก่

๑. ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาต การอนุญาตอายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เข้าไปดำเนินการในแหล่งซากดึกดำบรรพ์ที่ขึ้นทะเบียน ที่อยู่ในที่ดินของรัฐ พ.ศ.

๒. ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการส่งหรือนำซากดึกดำบรรพ์ หรือซากดึกดำบรรพ์ที่ได้ถูกแปรสภาพ หรือเปลี่ยนแปลงเป็นรูปลักษณะอื่น ซึ่งเป็นซากดึกดำบรรพ์ที่พบในราชอาณาจักร ออกนอกราชอาณาจักร พ.ศ.

๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาต การอนุญาตอายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาตชุดค้นในเขตสำรวจและศึกษาวิจัย หรือเคลื่อนย้ายนำเอาไป ทำให้เสียหาย หรือทำลายซึ่งแหล่งซากดึกดำบรรพ์ หรือซากดึกดำบรรพ์ในเขตสำรวจและศึกษาวิจัย พ.ศ.

กระทรวงวัฒนธรรมได้พิจารณาร่างกฎกระทรวงซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ทั้ง ๓ ฉบับแล้ว ขอเสนอความเห็นที่เกี่ยวข้องกับร่างกฎกระทรวงฯ ดังนี้

๑. ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาต การอนุญาตอายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เข้าไปดำเนินการในแหล่งซากดึกดำบรรพ์ที่ขึ้นทะเบียน ที่อยู่ในที่ดินของรัฐ พ.ศ. กระทรวงวัฒนธรรมพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑.๑ ในข้อ ๑ ของร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ได้กำหนดเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตเข้าไปดำเนินการในแหล่งซากดึกดำบรรพ์ที่ขึ้นทะเบียนที่อยู่ในที่ดินของรัฐว่า จะต้องได้รับอนุญาตจากหน่วยงานที่รับผิดชอบก่อนดำเนินการ ซึ่งในการนี้เห็นควรกำหนดเพิ่มเติมว่าการอนุญาตดังกล่าวจะต้องเป็นการอนุญาตเป็นหนังสือจากหน่วยงาน โดยการกำหนดเพิ่มเติมดังกล่าวจะทำให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติว่าผู้ขออนุญาตจะต้องทำหนังสือถึงหน่วยงานที่ครอบครองหรือดูแลรักษาที่ดินของรัฐที่มีซากดึกดำบรรพ์ที่ขึ้นทะเบียนเพื่อขออนุญาต

๑.๒ ในข้อ ๑ ของร่างกฎกระทรวงฯ กำหนดว่าการดำเนินการที่จะสามารถกระทำได้ในแหล่งซากดึกดำบรรพ์ที่ขึ้นทะเบียนที่อยู่ในที่ดินของรัฐคือการดำเนินการเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการศึกษาและเผยแพร่แหล่งซากดึกดำบรรพ์ที่ขึ้นทะเบียน ซึ่งข้อความว่า “เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการศึกษาและเผยแพร่แหล่งซากดึกดำบรรพ์ที่ขึ้นทะเบียน” เป็นข้อความที่นำมาจากบทบัญญัติมาตรา ๒๔ ของพระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ฐานในการออกกฎกระทรวงฉบับนี้ แต่เมื่อจะมีการออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขให้เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ก็ควรกำหนดประเภทของการดำเนินการที่สามารถอนุญาตให้เข้าไปดำเนินการในเขตแหล่งซากดึกดำบรรพ์ที่ขึ้นทะเบียนได้โดยไม่ขัดหรือแย้งกับเจตนารมณ์ในการคุ้มครองของกฎหมายในมาตราดังกล่าว ซึ่งการกำหนดประเภทของการดำเนินการที่สามารถกระทำได้ภายในแหล่งซากดึกดำบรรพ์ที่ขึ้นทะเบียนที่อยู่ในที่ดินของรัฐ จะทำให้ลดปัญหาในการตีความว่าการดำเนินการอย่างไรจึงจะถือว่าเป็นการดำเนินการเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการศึกษาและเผยแพร่แหล่งซากดึกดำบรรพ์ที่ขึ้นทะเบียนที่อยู่ในที่ดินของรัฐ รวมทั้งเป็นการจำกัดประเภทของการดำเนินการที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องใกล้ชิดกับแหล่งซากดึกดำบรรพ์ให้สามารถกระทำได้เท่าที่จำเป็นและเหมาะสมเท่านั้น

๒. ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการส่งหรือนำซากดึกดำบรรพ์หรือซากดึกดำบรรพ์ที่ได้ถูกแปรสภาพ หรือเปลี่ยนแปลงเป็นรูปลักษณะอื่น ซึ่งเป็นซากดึกดำบรรพ์ที่พบในราชอาณาจักร ออกนอกราชอาณาจักร พ.ศ. กระทรวงวัฒนธรรมพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๒.๑ ในข้อ ๓ ของร่างกฎกระทรวงฯ เป็นการกำหนดเกี่ยวกับการตรวจพิสูจน์ซากดึกดำบรรพ์ หรือซากดึกดำบรรพ์ที่ได้ถูกแปรสภาพหรือเปลี่ยนแปลงเป็นรูปลักษณะอื่น ซึ่งเป็นซากดึกดำบรรพ์ที่พบในราชอาณาจักร ที่จะส่งหรือนำออกนอกราชอาณาจักร ซึ่งตามร่างกฎกระทรวงฯ จะกำหนดว่า จะต้องมีการตรวจพิสูจน์โดยเจ้าหน้าที่ก่อนการอนุญาต โดยในร่างกฎกระทรวงฯ ไม่ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ตำแหน่งใด ระดับใดจะเป็นผู้ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ตรวจพิสูจน์ ดังนั้นเพื่อให้เกิดความชัดเจนในเรื่องดังกล่าวอาจจะกำหนดให้ข้าราชการสังกัดกรมทรัพยากรธรณีตำแหน่งใดบ้างที่สามารถทำการตรวจพิสูจน์ตามกฎหมายฉบับนี้ หรืออาจจะกำหนดผู้ทำหน้าที่ตรวจพิสูจน์ในลักษณะของคณะกรรมการ

๒.๒ ในข้อ ๑๐ ของร่างกฎกระทรวงฯ กำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องจัดหาหลักประกันเพื่อรับรองการนำซากดึกดำบรรพ์กลับเข้ามาในราชอาณาจักรตามระยะเวลาที่กำหนดในใบอนุญาต โดยผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องจัดหาหลักประกันเป็นจำนวนร้อยละห้าของราคาประเมินซากดึกดำบรรพ์ โดยในจุดนี้

ร่างกฎกระทรวงฯ มิได้มีการระบุถึงที่มาของราคาประเมิน หรือบุคคลใดเป็นผู้กำหนดราคาประเมินของซากดึกดำบรรพ์ที่จะนำมาใช้ในร่างกฎกระทรวงฯ ฉบับนี้ ซึ่งการกำหนดที่มาของราคาประเมินหรือบุคคลที่เป็นผู้กำหนดราคาประเมินถือเป็นการสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ขอรับใบอนุญาตว่าราคาประเมินของซากดึกดำบรรพ์ได้ถูกกำหนดขึ้นอย่างเป็นธรรมจากบุคคลที่มีความรู้/ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับซากดึกดำบรรพ์ ไม่ใช่การประเมินโดยปราศจากหลักการหรือผู้มีความรู้/ความสามารถ

๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาต การอนุญาตอายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาตชุดค้นในเขตสำรวจและศึกษาวิจัย หรือเคลื่อนย้ายนำเอาไป ทำให้เสียหาย หรือทำลายซึ่งแหล่งซากดึกดำบรรพ์ หรือซากดึกดำบรรพ์ในเขตสำรวจและศึกษาวิจัย พ.ศ. กระทรวงวัฒนธรรมพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๓.๑ ในข้อ ๒ ข้อ ๓ และข้อ ๔ ของร่างกฎกระทรวงฯ ได้กำหนดเกี่ยวกับการให้ผู้ขอรับใบอนุญาตชุดค้นในเขตสำรวจและศึกษาวิจัย หรือเคลื่อนย้าย นำเอาไป ทำให้เสียหาย หรือทำลายซึ่งแหล่งซากดึกดำบรรพ์ หรือซากดึกดำบรรพ์ในเขตสำรวจและศึกษาวิจัย จะต้องเสนอโครงการและแผนปฏิบัติงาน หรือเอกสารในการดำเนินงานอื่น ๆ แต่จากบทบัญญัติไม่ปรากฏว่าการเสนอโครงการและแผนปฏิบัติงานจะต้องนำเสนอต่อใคร หรือผู้ดำรงตำแหน่งอะไร ดังนั้นเพื่อความชัดเจนในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของร่างกฎกระทรวงฯ ฉบับนี้ จึงควรมีการกำหนดตำแหน่งหรือตัวบุคคลที่จะรับเอกสารที่ใช้ประกอบการขออนุญาตทั้งหมด

๓.๒ ในข้อ ๕ ข้อ ๘ ข้อ ๙ และข้อ ๑๐ ของร่างกฎกระทรวงฯ เป็นการกำหนดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี แต่ปรากฏว่าในร่างกฎกระทรวงฯ มีการระบุแต่เพียงว่า “อธิบดี” โดยในร่างกฎกระทรวงฯ ไม่มีในบทบัญญัติข้อใดที่ให้นิยามว่า “อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี ดังนั้นเพื่อความชัดเจนในการปฏิบัติตามกฎกระทรวงฯ จึงควรระบุในกฎกระทรวงฯ ให้ชัดเจนว่า “อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระ สลักเพชร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

กรมศิลปากร

สำนักงานเลขานุการกรม

โทร. ๐ ๒๒๒๒๔๕๖๖, ๐ ๒๒๒๕ ๘๙๕๘

โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๑๗๕๑